

La intransigència emocional del futbol

Autoria: Joan-Carles Martí i Toni Mollà

Títol: *Sobretot, que perda el Madrid*

Editorial: Vincle, València 2024

162 pàgines

Deia Rafa Lahuerta (València, 1971) en la seua magnífica *Balada del Bar Torino* (Drassana) que el nostre relat com a poble als valencians sempre se'ns havia imposat des de fora, i que per eixe caràcter meninfot que ens distingix l'haviem comprat sense tot just qüestionar-lo. No hi ha ningú que ens escriga, ens lamentàvem. Però eixa dinàmica autodestructiva, que malgrat tot segueix el seu ritme, s'ha vist pertorbada d'algun temps ençà gràcies a una sèrie d'obres i autors, entre ells el mateix Lahuerta, obstinats a rescatar la memòria endormiscada i a explicar-nos a nosaltres mateixos, encara que siga des d'un espai a vegades tan banal com el futbol. Un camp al qual s'acaba d'incorporar *Sobretot, que perda el Madrid*, un amé diàleg futbolero entre Joan-Carles Martí (València, 1965) i Toni Mollà (Meliana, 1957), que se suma al seu torn a la creixent tendència de convidar a la reflexió social a partir de les identitats futbolístiques, un àmbit antany inexplorat i habitualment tractat amb displicència, però que ha aconseguit trencar amb els clàssics clixés per a convertir-se en argument fonamental que ajude a compondre l'imaginari col·lectiu d'un poble com el valencià.

Per a qualsevol futbol·ler com jo, és fàcil congraciar-se amb el text i amb els seus autors, les seues reflexions i discrepàncies, buscant l'anècdota i la vivència comuna. Amb Toni Mollà compartisc sendes i baptisme, els dos ho vam fer a Mestalla en un partit contra l'Espanyol, a més vist també des del gol nord i guanyat per la mínima, encara que amb una diferència de vora 25 anys, ell amb el València de Waldo i Guillot i jo amb el d'Ochotorena i Penev, amb Víctor Espárrago a la banqueta. També ens unix el recorregut que ens portava al camp, ell arribava des de Meliana fins a l'estacioneta del Pont de Fusta, just on jo vivia, i des d'allí seguíem el mateix camí, pels Vivers i Misser Mascó fins a donar amb la imponent tribuna del llavors Luis Casanova. Amb Joan-Carles Martí, no obstant això, compartisc una cosa més profunda, la militància irreductible, l'última frontera legítima de la intransigència emocional, com arreplega en el llibre, perquè en la nostra infància, sense el bombardeig mediàtic ni la globalització alienadora, un era de l'equip de la seua terra, com així li ho vaig fer saber en la cua d'entrada a l'estadi de la Cartuja, en l'última final de copa perduda enfront del Betis en 2022.

Amb l'excusa del rival universal, la identitat del qual el títol ja no deixa lloc a dubtes, Mollà i Martí van esbudellant el seu imaginari sentimental traçat des de les graderies d'un camp de futbol, corrent la banda dels afectes al costat de tota una nòmina d'ídols que van des de Guardiola i Messi fins a Kempes i Gayà, passant fins i tot per l'àrbitre Tonyo Mateu Lahoz, una rara avis de la seua espècie. Puntejant la tàctica sobre la pissarra i definint estils innegociables, s'endinsen en el difícil terreny de les lleialtats futbolístiques per a, finalment, acabar per apel·lar a la nostàlgia d'un esport, una passió i un ritual, convertit ara en espectacle de masses, que ja res té a veure amb aquella embriagadora litúrgia juvenil arrabassada per l'implacable corrent neocapitalista que tot ho engul. Es tracta doncs d'una oda al futbol i al seu valor terapèutic però sense perdre de vista la seua deriva mercantilista actual, resumida en el lema que als de l'equip dels afligits tant ens agrada pronunciar: odi etern al futbol modern.

Luis Fernández Gimeno